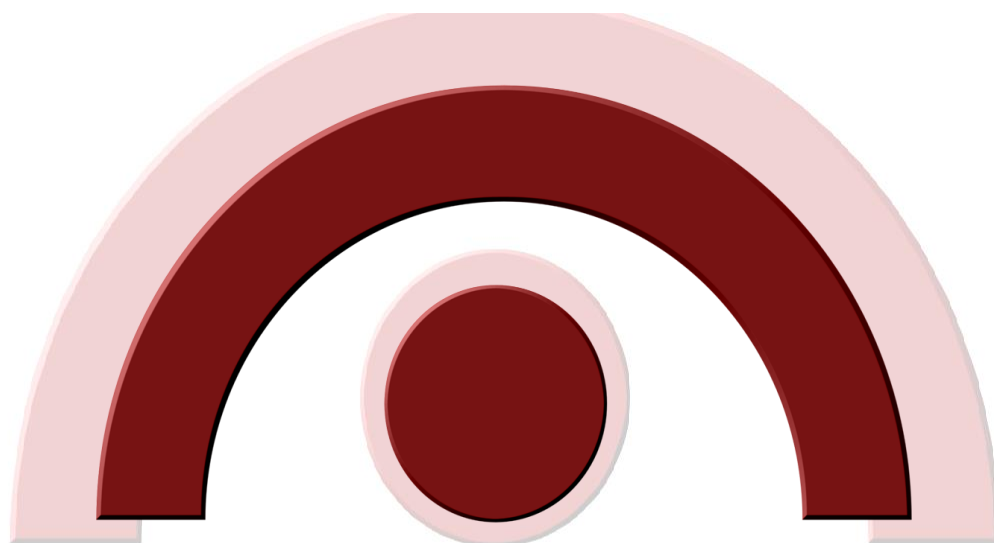

**ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА
2014. годину**

**ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА**
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Београд, јануар 2015. године

Назив: ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Скраћени назив: ЦЗЖТЉ

Директор: САЂА КЉАЈИЋ

Седиште фирме: БЕОГРАД

Општина: САВСКИ ВЕНАЦ

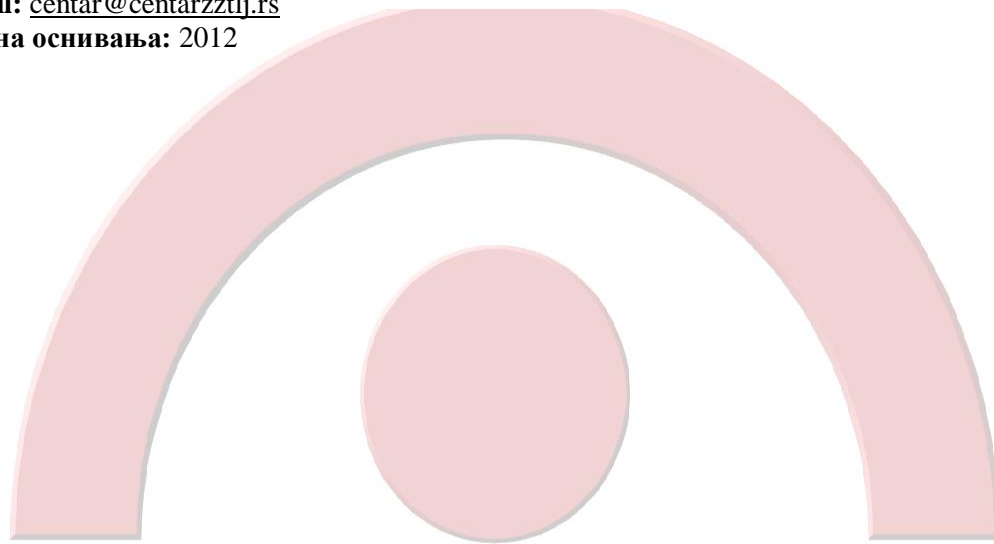
Адреса за пријем писмена: 11000 БЕОГРАД, НЕМАЊИНА 22-26, МИНИСТАРСТВО РАДА, ЗАПОШЉАВАЊА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ, СЕКТОР ЗА БРИГУ О ПОРОДИЦИ И СОЦИЈАЛНУ ЗАШТИТУ

БРОЈ ТЕЛЕФОНА +381 63 610 590, +381 62 575 197

Web: www.centarzztlj.rs

E-mail: centar@centarzztlj.rs

Година оснивања: 2012

**ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА**

САДРЖАЈ

УВОД	4
ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА.....	4
<i>Идентификација</i>	<i>8</i>
<i>Непосредно обезбеђивање услуга</i>	<i>10</i>
<i>Старатељска заштита и обезбеђивање смештаја.....</i>	<i>11</i>
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА И ЊИХОВА СТАРОСНА И РОДНА СТРУКТУРА.....	16
Држављанство.....	16
ПОДАЦИ О ИДЕНТИФИКОВАНИМ ЖРТВАМА У 2014-ОЈ ГОДИНИ	16

ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

УВОД

Заштита жртава трговине људима је од општег друштвеног интереса јер се ради о кривичном делу које представља најтежи облик кршења људских права и једну од најпрофитабилнијих криминалних активности. Заштита људских права, која су најгрубље угрожена када су у питању жртве трговине људима, једно је од централних питања и обавеза свих држава. Обавеза помоћи, подршке и заштите жртава овог облика криминала произилази из низа међународних докумената, а посебно важан документ је *Конвенција Савета Европе о борби против трговине људима*, чији је потписник и Република Србија.

Оснивање Центра резултат је опредељења државе да унапреди системске ресурсе за сузбијање трговине људима, а пре свега за унапређење заштите и подршке жртвама трговине у складу са захтевима међународних докумената чији је потписник. Основна идеја оснивања Центра била је формирање јавне установе која би представљала основно координационо тело за обезбеђивање подршке жртвама трговине људима и која би обављала послове идентификације, односно утврђивања статуса жртве трговине људима са аспекта људских права, независно од кривичних поступака који се воде за ова кривична дела.

Концепт заштите жртава трговине људима који се остварује кроз функционисање Центра за заштиту жртава трговине људима по први пут одваја подршку жртвама трговине од санкционисања кривичног дела и сузбијања трговине људима, успостављајући тесну везу између система социјалне заштите, с једне стране, и МУП-а и правосуђа с друге, као кључних система државе који су одговорни за сузбијање трговине људима и свеобухватну подршку жртвама трговине људима.

Центар за заштиту жртава трговине људима је иновативна установа у систему социјалне заштите, јединствена по свом концепту, основана након доношења Уредбе о мрежи установа социјалне заштите („Службени гласник“ 16/2012 од 07.03.2012.г.), Одлуком Владе 13.04.2012. године, а почела је са радом 02.07.2012.године. Оснивање Центра био је логичан и одговоран потез државе у оквиру реформе система социјалне заштите, имајући у виду важећи Закон о социјалној заштити и иновације које је донео.

ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Центар за заштиту жртава трговине људима основан је као установа која се састоји од две организационе јединице: службе за координацију заштите жртава трговине људима и прихватилишта за жене жртве трговине људима.

Служба за координацију заштите жртава трговине људима функционише од 02.07.2012. године. Основни послови Службе су идентификација жртава трговине људима и координација заштите жртва трговине људима. Идентификација коју врши Служба односи се на утврђивање статуса жртве са аспекта угрожености људских права. Идентификација је полазна тачка у систему помоћи и заштите коју обезбеђује држава, ангажовањем системских ресурса, ресурса специјализованих организација цивилног друштва и других учесника. Кроз послове координације Центар обједињује деловање свих релевантних актера у обезбеђивању подршке појединачној жртви. На вишем, глобалном

нивоу, Центар иницира активности различитих система који би унапредили њихове капацитете у оквиру постојећих могућности, али и развојем иновативних активности и услуга, подршку и помоћ коју држава обезбеђује жртвама. Циљ подршке и помоћи је што је могуће успешнији опоравак жртве и њена интеграција у заједницу и породицу, односно изналагање оптималног животног аранжмана.

Прихватилиште за жене жртве трговине људима још увек није почело са радом. Основна тешкоћа је обезбеђење адекватног простора за рад прихватилишта, а потом и запошљавање особља. Министарство рада, запошљавања и социјалне политике чини напоре да у сарадњи са другим министарствима ускоро реши овај проблем. Прихватилиште је предвиђено за прихват жена са искуством трговине људима и девојака изнад 16 година, а такође и за ургентан прихват жртве, без обзира на стање трауматизације у коме се жртва налази у моменту откривања и смештаја. Овакво програмско опредељење прихватилишта изискује високе стандарде стручног рада и безбедносних мера које је потребно обезбедити.

Услуге и активности Центра за заштиту жртава трговине људима, односно ОЈ Службе, с обзиром на мандат Центра, доступне су 24 часа могућим корисницима. Центар/Служба има стално дежурног стручног радника и дежурни брј телефона +381 63 610 590 путем кога се обезбеђује 24-орочасовна доступност услуга. Доступност услуга обезбеђује се у тесној сарадњи са центрима за социјални рад и службеницима полиције, као и специјализованим ОЦД у обезбеђењу смештаја за пунолетне жртве (женског пола). Актуелни недостатак адекватног канцеларијског простора онемогућава несметан поверљив разговор са жртвом у просторијама установе, те се контакти са корисницама/има обављају најчешће у просторијама полиције (које нису адекватне намени) или центара за социјални рад и код пружалаца услуге смештаја, при чему се ремети уобичајени радни ритам установа и не омогућава потребан амбијент за несметан рад са корисником/ком.

ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ ПРЕМА ГОДИШЊЕМ ПЛАНУ РАДА ЗА 2014. ГОДИНУ

Планом рада за 2014-у годину дефинисана су 4 општа циља рада установе за наведени временски период, са дефинисаним активностима:

Општи циљ 1: унапређена заштита и остваривање права жртава трговине људима у складу са међународним стандардима

Општи циљ 2: унапређено откривање и идентификација жртава трговине људима

Општи циљ 3: унапређени капацитети и квалитет рада Центра

Општи циљ 4: Остварен допринос сузбијању трговине људима на националном нивоу

Важно је напоменути да су циљеви рада Центра дефинисани у складу са мандатом установе, система социјалне заштите и нацртом Националне стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава за 2013-2018-у годину. Како Стратегија још увек није усвојена, један део активности, које су планиране као активности Центра у Акционим планом за имплементацију Стратегије за 2014-у годину није остварене. Ово се односи пре свега на активности

на развоју механизма раног упозоравања и увођење савремених приступа у рад са жртвама и остваривању њихових права на националном нивоу.

Током 2014-е године рађено је са 358 корисника, а реализовано је 3067 појединачних активности.

ОСТВАРЕНОСТ РЕЗУЛТАТА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ОПШТЕГ ЦИЉА 1- УНАПРЕЂЕНА ЗАШТИТА И ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА У СКЛАДУ СА МЕЂУНАРОДНИМ СТАНДАРДИМА

Имајући у виду сврху и основне делатности установе, за остварење овог циља предвиђен је низ активности које се крећу у опсегу од активности непосредног рада са корисницима до активности које су усмерене на шири контекст стварања услова у заједници за обезбеђивање потребних услуга жртвама трговине људима.

Један од планираних циљева, унапређен механизам координације заштите и упућивања жртава трговине људима, је директно повезан са имплементацијом Националне стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава за 2013-2018-у. Како стратегија и акциони план за њену примену нису још усвојени, изостала је и реализација планираних активности у пуном обиму - организација редовних састанака ради дефинисања процедура и докумената од значаја за непосредну праксу Центра у оквиру механизма упућивања и њихово усвајање, и иницирање укључивања свих система и учешће у измени постојећих Смерница. Ове активности подразумевају пуно укључивање свих система и институција заједнице, као и НВО сектора, што без усвојене стратегије у овом моменту није биломогуће реализовати. Како је координација и упућивање жртава неопходни сегмент њихове заштите, током године континуирано је развијан квалитет односа и сарадње са организацијама и установама које су биле непосредно укључене у обезбеђивање подршке жртвама, актуелним корисницима Центра. Захваљујући оваквом раду, *дошло је до прихватања од стране свих учесника механизма за координацију и упућивање жртава које Центар реализује у оквиру свог мандата, и јасног разумевања улога и одговорности у раду са конкретном жртвом. У том смислу крајем године појачана је активност мониторинга рада укључених партнерских организација од стране Центра, као и извештавање Центра о реализованим активностима од стране укључених организација.* Ове активности су један од кључних сегмената механизма координације и адекватног стручног поступка у конкретном случају.

Као један од резултата у оквиру овог циља, остварено је унапређење система социјалне заштите за остваривање права и обезбеђивање услуга жртвама трговине људима. Највећа пажња у активностима центра посвећена је унапређењу капацитета центара за социјални рад за адекватан прихват и обезбеђење подршке жртвама, у оквиру мандата Центра. Центри за социјални рад, поготову у оним срединама где је било непосредних корисника, су током целе године информисани о трговини људима и обезбеђивана им је информативна, консултативна и стручна подршка у сваком конкретном случају. Кроз овај рад обезбеђена је и подршка центрима у реализацији активности у оквиру њихове заједнице, што је и у локалним самоуправама повећало ниво информисаности о значају заштите жртава трговине људима. Такође је кроз реализацију пројекта ИОМ-а "Јачање системског партнерства у имплементацији националне стратегије за борбу против трговине људима" о важности ангажовања локалне

заједнице у борби против трговине људима и улози центра за социјални рад, односно система социјалне заштите, дошло до унапређења капацитета центара за социјални рад и локалних самоуправа за организовање заштите и стварање предуслова за адекватну заштиту жртава. Пројекат је имплементиран у 10 градова – Сомбор, Кикинда, Панчево, Смедерево, Пожаревац, шабац, Пирот, Нови Пазар, Лесковац и Прокупље, а Центар за заштиту жртава је партнер у реализацији пројекта. Реализован је и пројекат у три града у Србији - Сремска Митровица, Смедерево и Пирот, чији је циљ био развој капацитета заједнице и центара за социјални рад за обезбеђивање квалитетне социјалне заштите жртвама. Ради се о пројекту "Унапређење превенције, заштите и интеграције жртава трговине људима кроз развој локалних социјалних политика - оснаживање координативне улоге ЦСР на локалном нивоу" чији је носиоц Центар за истраживање јавних политика, а центар за заштиту жртава трговине људима је партнер у реализацији пројекта. Као један од резултата овог пројекта сачињен је приручник "шта је то квалитетна социјална заштита за жртве трговине људима", који је објављен на сајту и доступан је свим центрима за социјални рад и другим субјектима у заједници. На стручном скупу запослених у социјалној заштити октобру, у Нишу, презентован је рад "евалуација нормативног оквира као основа мултисекторске сарадње на локалном нивоу у заштити жртава трговине људима", који ће бити објављен у зборнику са овог стручног скупа. Све ове активности унапредиле су капацитете система социјалне заштите за што квалитетнији рад у оквиру подршке жртвама трговине људима.

Кроз подршку организацијама и институцијама система у оквиру система социјалне заштите обезбеђена је и помоћ у достизању стандарда у заштити жртава трговине људима. Центри за социјални рад су упознати са савременим стандардима заштите жртава, а такође им је пружена и стручна помоћ у достизању стандарда заштите којис у дефинисани подзаконским актима, у складу са Законом о социјалној заштити. Крајем године реализована је и радионица "Трговина људима и ирегуларне миграције", намењена пре свега центрима за азил и центрима за социјални рад из средина у којима функционишу центри за азил, која је допринела развоју капацитета за препознавање жртава трговине људима у групи ирегуларних миграната и информисала полазнике оправима жртавааи стандардима заштите.

Учешће на стручним скуповима

ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Други значајни резултат у оквиру овог циља јесте створена основа за планирање развоја нових услуга, потребних жртвама трговине људима у Србији. Наиме, међународна заједница, и сами стручњаци у Србији препознају недостатак адекватних услуга, намењених жртвама трговине људима, као један од ризико фактора за развој квалитетне заштите и оставривање права и најбољих интереса жртава трговине људима. У том циљу, сачињене су две анализе – анализа добрих пракси у заштити жртава трговине људима, која обухвата систематично разматрање постојећих услуга за жртве трговине људима у Србији и међународном контексту, са основом у препознавању потреба жртава трговине људима због којих су те услуге креиране, и анализа нормативног оквира у Србији која даје смернице за дефинисање услуга у правном контексту Србије, како у социјалној заштити тако и у другим системима. Сачињен је и преглед стања и потреба, на основу постојећих података у бази Центра, жртава радне експлоатације. Такође, сачињена је анализа Карактеристике процеса трговине људима и жртава трговине људима које су идентификоване у Србији у 2013-ој години", и која садржи значајне податке за

препознавање потребних услуга овим жртвама. Захваљујући овим сагледавањима, створна је добра основа за даљи рад на систематизованом и циљаном развоју нових услуга у складу са потребама жртвама, могућим начинима организације услуга с обзиром на разуђеност места у којима жртве бораве и сајасно дефинисаним циљевима услуге.

Жртве трговине људима су континуирано информисане о постојећим програмима и услугама који су доступни. Информисаност корисника о доступним видовима подршке и програмима је значајно повећана. Кроз сам процес идентификације и друге стручне поступке стручних радника Службе, жртве су континуирано информисане о подршци коју могу добити у институцијама система и од стране невладиних организација. Информисање је реализовано усмено, током контаката са жртвом; путем сајта Центра и путем флајера (заједнички флајер Центра и НВО АСТРА; АТИНА и ЦИМ).

Унапређена је помоћ и подршка идентификованим жртвама трговине људима

Током године посебна пажња посвећена је стручном раду са корисницима. Центар је у свим пријављеним случајевима, када је жртва била доступна, реализовао поступак идентификације, а потом радио на обезбеђивању подршке кроз директно обезбеђивање услуга за које је надлежан и координацију и упућивање жртава на друге пружаоце услуга. Током године није било потребе за обезбеђивањем хуманитарног боравка за жртве стране држављане. Једна жртва, држављанка РС, која је у иностранству идентификована као жртва трговине људима, је путем међународне организације ИОМ враћена у Србију.

У 2014-ој години, на пословима идентификације и обезбеђивања директне подршке и асиситенцији корисницама /има рад се одвијао са 451им предметом.

Табела 1. Структура предмета

Врста предмета	Број предмета
Процена ради идентификације	229
Процена потреба и стања	3
Поновна идентификација	/
План услуга	215
Остало	4
УКУПНО	451

Идентификација

Идентификација је стручни процес процене потреба и стања, као и животних околности корисника у коме се додељује статус жртве и препознају кључне потребе корисника, као и потребне услуге и потребна подршка.

Центар за заштиту жртава трговине људима процес идентификације започиње на основу прелиминарне идентификације или препознавања могућих жртава трговине људима коју обављају други системи или грађани. У 2014. години Центру је поднета 351 пријава за утврђивање статуса жртава трговине људима. У табели 2 дат је приказ структуре подносиоца захтева према броју пријава. На идентификацији је рађено по основу укупно 370 пријава (19 пријава пренето је из 2013-е године).

Највећи број пријава, односно препознавања могућих жртава трговине и даље реализује полиција, која је поднела 289 пријава (82% од укупног броја пријава, што је благо повећање у односу на претходну годину за 9% поднетих пријава). Иако је систем социјалне заштите поднео 37 пријава, што је за 10 више у односу на претходну годину, у

укупном броју пријава систем социјалне заштите поднео је за 10% пријава мање но претходне године (сада 11%, док је у 2013-ој години удео пријава из социјалне заштите износио 21% од укупног броја пријава). Значајно је да су се пријаве из система социјалне заштите односиле пре свега на препознавање могуће трговине људима код деце и жена, у виду сесуалне експлоатације и просјачења, што може упућивати на повећану осетљивост система социјалне заштите да у оквиру своје надлежности препознаје жртве трговине људима, а што би говорило и у прилог видљивости ефеката унапређења ресурса система социјалне заштите којима је напред било речи.

Табела 2. Структура установа и организација које су покренуле процес идентификације

Подносилац пријаве	Број пријава
Министарство унутрашњих послова	289
Систем социјалне заштите	37
Организације цивилног друштва	12
Међународне организације	3
Лично	5
Сродници	5
УКУПНО	351

Табела 3. Приказ резултата идентификације

Резултати процене	Број
Идентификована жртва трговине људима	125
Не ради се о жртви трговине људима	104
Није могуће успоставити контакт	115
Пријава није у надлежности ЦЗТЛЈ	20
Особа одбија идентификацију	4
Идентификација у току	22
УКУПНО	370

Релативно велики број пријава у којима није било могуће успоставити контакт ради идентификације углавном је резултат тешкоћа у успостављању контакта код пријава случајева сумње на радну експлоатацију (28% пријављених случајева).

Планирање

Сви корисници којима се обезбеђује подршка имају сачињене индивидуалне планове услуга – њих 152, од чега је 45 корисника за које су планови сачињени по први пут, а поновни преглед плана је рађен код 63 корисника. Током године укупно је формирано 215 предмета индивидуалног плана услуга.

Значајно је да је у реализацији планова повећан удео институција система, пре свега центара за социјални рад, који су укључени у свим случајевима деце (и кључни су носиоци плана).

Током године, кроз интерни развој кадрова, унапређена су знања и вештине стручних радника Центра за реализацију процеса планирања. Уочена је потреба да се о наредној години разматра сам процес израде плана и евентуално уведу измене које би допринеле бољој ефикасности планова.

Укључивање НВО

НВО су укључене у 113 случајева, односно планова услуга, као партнери. Од новоидентификованих жртава на услуге НВО упућено је 6 жртава – 5 на услуге НВО АТИНА и 1 на услуге АСТРЕ и АУтономног женског центра.

Непосредно обезбеђивање услуга

Непосредно обезбеђивање услуга корисницама/има реализовано је током процеса идентификације и касније, кроз континуирану подршку. Подршка током идентификације обезбеђује се свим потенцијалним жртвама трговине људима¹. Током 2014. године на евиденцији центра налазило се 255 потенцијалних жртава трговине људима, од којих је за њих 125 утврђен статус жртве трговине људима. Непосредна помоћ и подршка током идентификације односила се пре свега на обезбеђивање основних животних потреба, обезбеђење неопходних лекова, обезбеђење смештаја, саветодавно деловање на релативизацији и нормализацији актуелног стања, информисање о ситуацији, правима и могућим пружаоцима подршке, охрабривање, превоз до куће, успостављање контаката са породицом и другим пружаоцима услуга непосредно након идентификације.

Преводилац је ангажован у два случаја, док су стручни радници Центра обављали идентификациони интервју на енглеском језику у једном случају. Терапеут је ангажован у 8 случајева, а адвокат за 24 корисника. Очекује се ангажовање адвоката за још 35 корисника.

Током непосредног рада са корисницама/има реализоване конкретне активности у идентификацији, подршци и координацији дате су табелама 5,6 и 7. **Укупно је реализовано 3067 различитих појединачних активности.**

Табела 4. Реализовани стручни поступци током идентификације и подршке корисницама/има

Стручни поступак	Број активности
Идентификациони интервју	236
Процена потреба и стања	10
Сачињавање извештаја на основу процене	246
Сачињавање налаза и мишљења	21
Информисање о правима, кривичном делу и судским поступцима	173
Информисање о могућим видовима подршке и пружаоцима услуга	318
Саветодавно усмеравање и оснаживање за превазилажење искуства трговине	93
Преговарње са корисницима са циљем израде индивидуалног плана услуга , прихватања подршке и преузимања личне одговорности за део активности	131
Подршка у очувању и унапређењу породичних односа	34
Оснаживање жртве за учешће у судском поступку	12
Консултативна подршка центру за социјални рад	97
УКУПНО	1371

¹ потенцијална жртва трговине људима – особа за коју је на основу прве прелиминарне процене по пријему пријаве утврђено да постоје релеанте могућности да се ради о жртви трговине људима

Табела 5. Активности координације

Активности координације	Број активности
Комуникација са МУП-ом и тужилаштвом у процесу идентификације и судском поступку	81
Организација конференције случаја	14
Организација састанака тимова	27
Фацилитација састанака тимова и конференције случаја	31
Израда индивидуалних планова услуга	215
Мониторинг реализације/остварења плана од стране корисника/телефонски и директни контакт	71
Мониторинг реализације /остварења плана од стране партнера/телефонски и директни контакт	86
Преговарање са партнерским организацијама и институцијама ради остваривања права к.	124
Дописи и контакти ради остваривања права корисника	115
Евалуација плана /анализа ситуације, анализа извештаја и документације/	63
УКУПНО	817

Табела 6. Друге активности директне подршке жртви Мирко, молим те, додај са МАријом овде оно што МАра има, ако не, избриши редове и сабери оно што има података. Сабери све ове три табеле и тај број упиши горе изнад табеле 4, место је обележено црвеним бројем

Директна подршка	Број активности
Превоз жртве	
Регулисање хуманитарног боравка	/
Присуствовање суђењу	9
Теренска посета/кућна посета	62
Асистенција при смештају корисника	18
Асистенција при остављању здравствене заштите	10
Ангажовање адвоката за заступање жртве у судском поступку	24
Ангажовање психотерапеута и других помагача ради постизања психолошке стабилности	8
Ангажовање преводиоца	2
Подршка у регулисању грађанско-правног статуса	7
Пакети помоћи (храна, хигијена)	81
Куповина гардеробе /одећа, обућа/	
Набавка књига	
Куповина кућне опреме	
Набавка огрева/дрва	
Плаћање интернета	
Плаћање смештаја	
Медицинске услуге	
УКУПНО	

Старатељска заштита и обезбеђивање смештаја

Иако Центар за заштиту жртава трговине људима не реализује меру старатељске заштите и упућивања на услуге смештаја, сматрамо важним да дамо приказ активности и

жртава које су обухваћене применом овог института и услуге, с обзиром на њихов значај у заштити интереса и права жртава.

У 2014-ој години, сви малолетни корисници, њих 21 који не живе са својим родитељима, имали су регулисану старатељску заштиту. Ово се може препознати као унапређење капацитета центара за социјални рад у заштити малолетних жртава трговине људима. У сарадњи са центрима за социјални рад, на смештај је упућено 17 корисника. Укупно током 2014 године на смештају се налазило 36 корисника. Привремену кућу АТИНЕ током године користило је укупно 6 корисница. Од овог броја, 5 корисница су први пут користиле услугу, и то 3 пунолетне и 2 малолетне (старости од 16 година), а једна корисница је услугу користила и претходне године. На дан 31.12.2014. године на смештају се налази 23 корисника. Структура корисника на смештају дата је у табели 7.

Табела 7. Приказ корисника на смештају на дан 31.12.2014. године у односу на врсту смештаја, установу обезбеђења смештаја, узраст и пол

Врста смештаја	Малолетни		Пунолетни		УКУПНО
	М	Ж	М	Ж	
Центар за породични смештај	2	3		1	6
Дом за децу и омладину "Мирослав Антић-Мика"	0	2			2
Дом за децу и омладину без родитељског старања "Споменак"		1			1
Центар за заштиту одојчади, деце и омладине	1	4			5
Дом за децу и омладину у белој Цркви		1			1
Завод за васпитање деце и омладине у Београду	2				2
ВПД Крушевац		1			1
Прихватилиште за децу жртве породичног насиља /ЦСР Нови Сад	2	1			3
Завод "Мале пчелице"				1	1
Привремена кућа НВО АТИНА	0	1			1
Међузбир	7	14		2	
УКУПНО		21		2	23

Табела 8. Структура разлога за престанак смештаја

Разлог престака смештаја	Малолетни	Пунолетни	УКУПНО
Повратак у породицу	3	4	7
Осамостаљивање	1	2	3
Самовољно напуштање смештаја	2		2
Добровољни повратак у земљу порекла	1		1
УКУПНО	7	6	13

ОСТВАРЕНОСТ РЕЗУЛТАТА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ОПШТЕГ ЦИЉА 2: УНАПРЕЂЕНО ОТКРИВАЊЕ И ИДЕНТИФИКАЦИЈА ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Оствареност овог циља реализована је у два правца. Према плану за 2014-у годину основне активности на унапређењу откривања и идентификације требало је да се реализују кроз увођење националних стандарда за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима у Србији, операционализацију и разјашњење улога и одговорности у прелиминарној идентификацији, таргетирање организација и система који реализују проактивну идентификацију (пројектна средства) и успостављање сарадње са центрима за азил ради унапређења откривања жртава трговине у групи ирегуларних миграната.

Увођење националних индикатора за прелиминарну идентификацију реализује се кроз пројекат "Јачање системског партнерства у имплементацији националне стратегије за борбу против трговине људима" у компоненти "Јачање система идентификације и подршке жртвама трговине људима", чији је носилац Међународна организација за миграције, а партнер у реализацији ове компоненте центар за заштиту жртава трговине људима. Израда индикатора је у завршној фази, а до краја реализације пројекта , односно до краја фебруара 2015 године биће донете одлуке о усвајању националних индикатора у Србији. Реализација пројекта обухватила је анализу међунаордне праксе, реализацију истраживања (фокус групе, анкете, упитници, дубински интервјуи) како би се прикупила пракса и мишљење различитих сиситема који могу имати улогу у прелиминарној идентификацији и израду индикатора. Такође је успостављен контакт са Комесаријатом за избеглице и миграције, а одржана је и радионица са представницима центара за азил на тему "Трговина људима и ирегуларне миграције". запосленима у центрима за азил презентовани су индикатори које могу кориситити и који су најчешће опсервационе природе, на основу којих могу развити сумњу да се у конкретном случају ради о трговини људима, атакође су и договорени кораци у међусобној комуникацији и улоге и одговорности центара за азил, центара за социјални рад, центра за заштиту жртава трговине људима, МУП-а, УНХЦР-а и НВО у овом сегменту рада. Оцењено је да је ова сарадња неопходна и да ће омогућити јасноћу у раду у центрима за азил када је у питању трговина људима.

Нису реализоване активности таргетирања организација у сиситему које реализују прелиминарну идентификацију и препоруке за разјачњење улога и одговорности у проактивној и прелиминарној идентификацију, с обзиром да за ове активности планирана пројектна средства нису обезбеђена.

У циљу унапређења капацитета система за препознавање и идентификацију жртава радне експлоатације и превенцију појаве, за шта су планирана пројектна средства, требало је рализовати ширу анализу стања сиситема у овој области. Како пројектна средства нису обезбеђена, ова активност није реализована. Међутим, Центар је, сопственим ресурсима, сачинио сагледавање стања код особа које су биле у процесу идентификације по сумњи да се ради о радној експлоатацији. На основу овог рада сачињена је краћа анализа стања и карактеристика појава радне

експлоатације која је доступна јавности и која представља полазну основу за евентуално касније пројектно ангажовање. Током године директор Центра је укључен у пројектну активност Међународне организације рада, а која се односи на низ активности у циљу спречавања најгорих облика дечјег рада.

ОСТВАРЕНОСТ РЕЗУЛТАТА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ОПШТЕГ ЦИЉА 3 - УНАПРЕЂЕНИ КАПАЦИТЕТИ И КВАЛИТЕТ РАДА ЦЕНТРА

У оквиру општег циља три као најважнија активност свакако је најважнија обезбеђивање простора за функционисање установе.

3.1.1. Обезбедити адекватан простор за функционисање установе
3.1.2. Успоставити услугу прихватиштва
3.1.3. Започети припреме за лиценцирање прихватиштва
3.1.4. Унапредити методологију рада и интерне процедуре за рад Службе за координацију
3.2.1. обезбедити учешће стручних радника Центра на екстерним обукама
3.2.2. обезбедити интерни развој компетенција
3.2.3. донети план стручног усавршавања запослених
3.2.4. обезбедити екстерну супервизију
3.3.1. Унапредити извештавање, прикупљање и електронску обраду података о жртвама трговине људима у складу са европским и савременим захтевима
3.4.1. Центар редовно информише стручну и ширу јавност о својим активностима
3.4.2. Учешће у пројектима и активностима партнера и медија по позиву

ОСТВАРЕНОСТ РЕЗУЛТАТА У РЕАЛИЗАЦИЈИ ОПШТЕГ ЦИЉА 4 - ОСТВАРЕН ДОПРИНОС СУЗБИЈАЊУ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

Циљ четири није реализован. Активности планиране за остварење овог циља везане су за имплементацију националне стратегије за борбу против трговине људима, која још увек није усвојена, те из тих разлога нису могле бити реализоване. Реализована је планирана сарадња са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарством унутрашњих послова у оквиру редовних делатности и напора за стварање ресурса самог Центра за заштиту жртава трговине људима. Ове активности у систему социјалне заштите доприносе стицању увида у надлежном министарству о важности доношења одговарајућих прописа и стварања услова за обезбеђивање услуга жртвама трговине људима и заштити њихових права. Кроз сарадњу са МУП-ом унапређује се оперативност и резултати оба система у раду на конкретним случајевима. С обзиром да пројектна средства за различите едукативне активности нису обезбеђена, Центар је у оквиру сопствених ресурса и објективних могућности, реализовао низ консултативних активности, учествовао на различитим скуповима где је промовисао и дао свој допринос креирању приступа заштити жртава трговине људима у Србији, а одржана је и радионица са центрима за азил.

ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

ПОДАЦИ О КОРИСНИЦИМА

Корисници Центра за заштиту жртава трговине људима су жртве трговине људима, без обзира на узраст, пол, држављанство и националну припадност, односно сва лица за која постоји оправдана сумња да јесу или могу постати жртве трговине људима.

УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА И ЊИХОВА СТАРОСНА И РОДНА СТРУКТУРА

Током 2014. године Центар је радио са укупно 358 корисника, а 31.12. 2014. године на активној евиденцији било је 165 корисника. Старосна и родна структура корисника током 2014. године, закључно са 31.12.2014. године приказана је у Табели 9.

Табела 9. Укупан број активних корисника у 2014-ој години и стање активних корисника на дан 31.12.2014. године у односу на узраст, односно старосну доб

Узраст/старосна доб	Укупан број евидентираних корисника 01.01.2013.-31.12.2013.			Број активних корисника на дан 31.12.2014.		
	М	Ж	Укупно	М	Ж	Укупно
Деца (0-17)	11	51	62	9	26	35
Млади (18-25)	106	37	143	18	22	40
Одрасли (26-64)	141	12	153	81	9	90
УКУПНО	258	100	358	108	57	165

Од укупно 358 корисника са којима је Центар радио током 2014. године, у 222 случаја се ради о новоевидентираним корисницима, док је 136 корисника „пренето“² из 2013-е године.

Држављанство

Корисници са којима је рађено у 2014-ој години су пре свега држављани републике Србије, њих 347. Током године, у процесу идентификације било је 11 страних држављана, од којих је за њих 5 утврђен статус жртве трговине људима. Жртве трговине људима су из Федерације БиХ (двоје) и из Републике Српске (тројица мушкараца). страни држављани, за које кроз идентификацију није утврђен статус жртве, потичу из следећих земаља: Република Чешка (1), Сирија (1), Албанија (1), Румунија (1), Немачка (1) и Авганистан (1).

ПОДАЦИ О ИДЕНТИФИКОВАНИМ ЖРТВАМА У 2014-ОЈ ГОДИНИ

У 2014. години идентификовано је 125 жртава трговине људима, од чега је 19 малолетних жртава и 106 пунолетних. У односу на претходну годину број идентификованих жртава повећан је за 26%. Особе мушког пола чине 80% идентификованих жртава.

Табела 10. Приказ идентификованих жртава трговине људима у односу на узраст и пол

узраст	пол		укупно
	м.	ж.	
малолетне	3	16	19

² Ови корисници користили су услуге током 2013-е године и наставили су да их користе и 2014-е године.

пунолетне	98	8	106
Укупно	101	24	125

У 2014-ој години, доминантан вид експлоатације је радна експлоатација (78%) а потом сексуална експлоатација (12%). У 6 случајева радило се о вишеструкој експлоатацији

Табела 11: приказ идентификованих жртава трговине људима према врсти експлоатације, узрасту и полу

Врста експлоатације	до 18 година		преко 18 година		УКУПНО
	М	Ж	М	Ж	
Сексуална		7		8	15
Принудни брак		4			4
Радна експлоатација			98		98
Принуда на просјачење	1	2			3
Принуда на вршење кривичних дела	2				2
Трговина децом ради усвојења		2			2
Друга врста експлоатације		1			1
УКУПНО	3	16	98	8	125
УКУПНО		19	106		125

Од укупно идентификованих жртава, у 81% случајева ради се о транснационалној трговини људима. У земљи порекла експлоатисане су 23 жртве, док су у другим земљама експлоатисане 102 жртве трговине људима.

Држављани Републике Србије су најзаступљенија група идентификованих жртава, чине њихових 96%. Малолетне жртве трговине људима експлоатисане су у Србији у 94% случајева, док су пунолетне жртве пре свега експлоатисане у Руској Федерацији - 92% пунолетних жртава.

Табела 12: приказ транснационалне трговине људима у односу на земљу порекла и земљу експлоатације жртава

Земља порекла	Земља експлоатације					УКУПНО
	Руска федерација	Република Србија	Република Италија	Швајцарска конфедерација	Савезна Република Немачка	
Република Србија	94	23	1	1	1	120

Федерација БиХ	1	1				2
Република Српска	3					3
УКУПНО	98	24	1	1	1	125

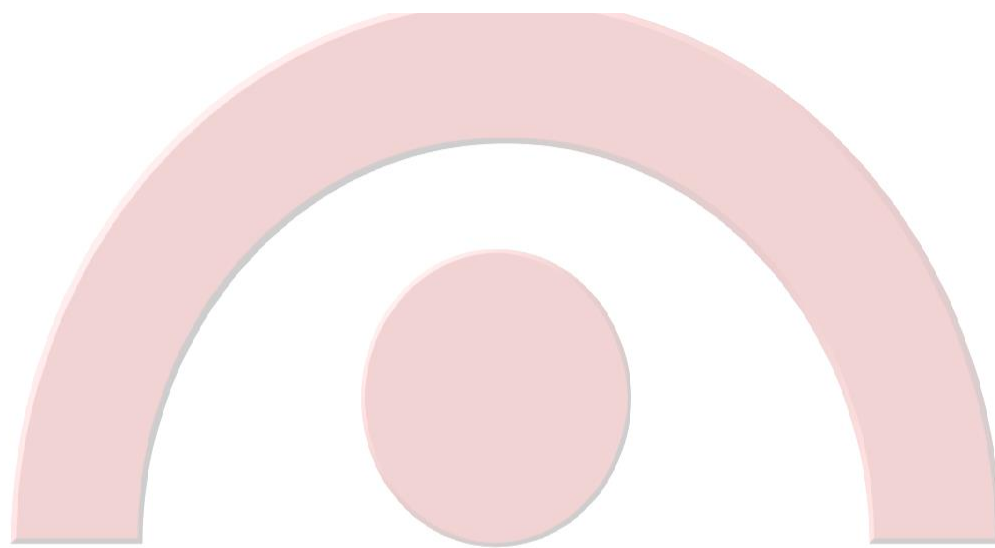
Табела 13: приказ структуре идентификованих жртава трговине људима у односу на земљу експлоатације и узраст

Узраст жртве	Држава експлоатације					УКУПНО
	Руска Федерација	Република Италија	Савезна Република Немачка	Швајцарска конфедерација	Република Србија	
малолетна				1	18	19
пунолетна	98	1	1		6	106
УКУПНО	98	1	1	1	23	125

Табела 14: структура идентификованих жртава трговине људима у односу на земљу експлоатације и вид експлоатације

врста експлоатације	Држава експлоатације					УКУПНО
	Руска Федерација	Република Италија	Савезна Република Немачка	Швајцарска конфедерација	Република Србија	
Сексуална		1	1		13	15
Принудни брак				1	3	4
Радна експлоатација	98					98
Принуда на просјачење					3	3
Принуда на вршење кривичних дела					2	2
Трговина децом ради усвојења					2	2
Друга врста експлоатације					1	1
УКУПНО	98	1	1	1	24	125

ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ
ЖРТАВА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА